

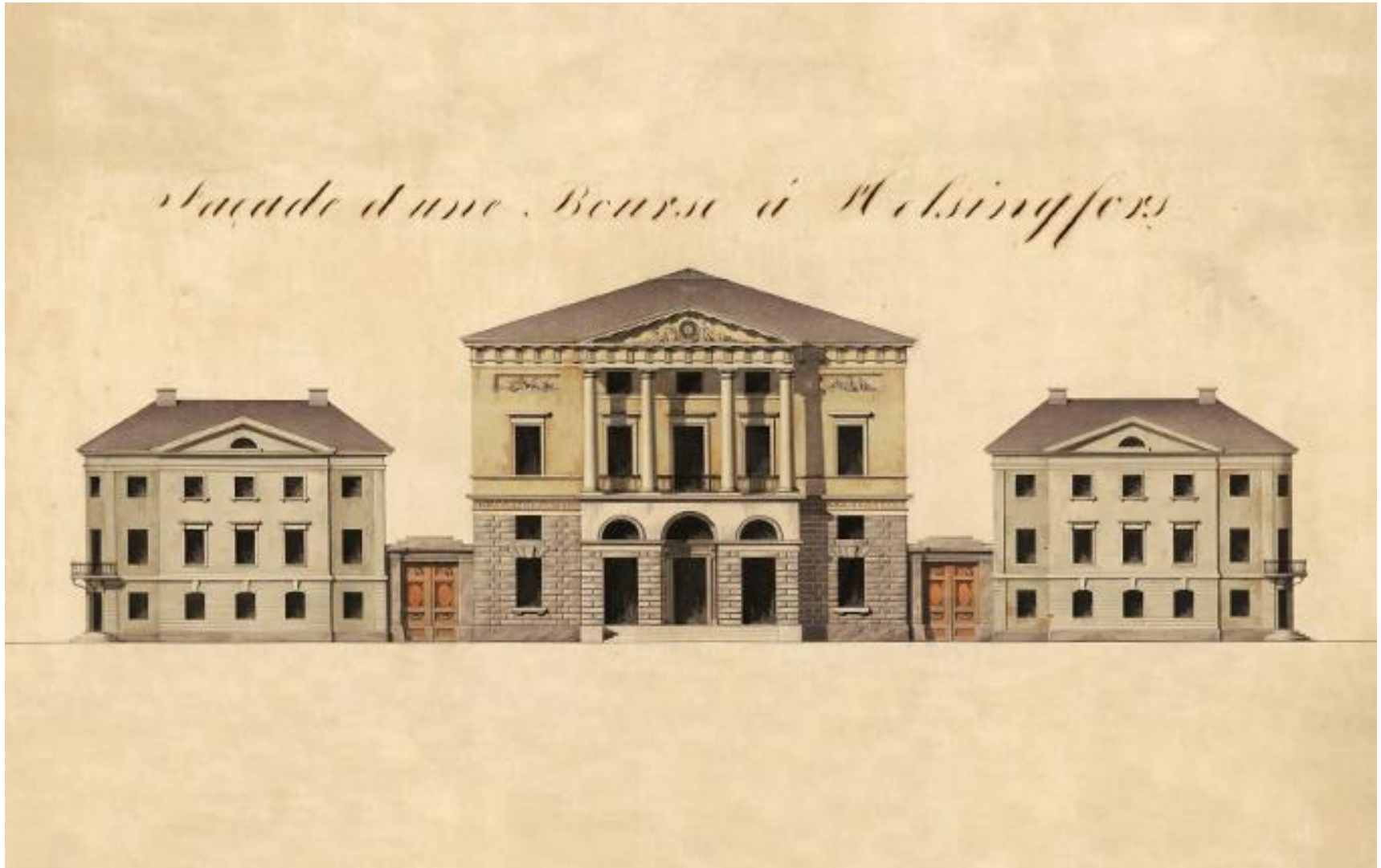
PÖRSSISÄÄTIÖ
BÖRSSTIFTELSEN

Pörssitoiminnan kehitys Suomessa

7.6.2016

Sari Lounasmeri
toimitusjohtaja,
Pörssisäätiö ja Pörssitalo

Empirepörssi / suunnitelma 1820

Empirepörssi

- Kun Helsinkiä rakennettiin 1800-luvun alkuvuosikymmeninä Suomen suuriruhtinaskunnan uudeksi pääkaupungiksi, suunnitelmiin kuului myös Pörssitalo.
- Helsingin empirekeskustan luoja, saksalaissyntyinen arkkitehti **Carl Ludvig Engel** piirsi Pörssitalon 1820-luvulla uuden puistokadun Esplanadin alkuun.
- Engelin pörssirakennus oli upea uusklassillinen palatsi peilikuvamaisine sivurakennuksineen. Pörssikaupoille oli suunniteltu temppeleimäinen kupolisali rakennuksen sydämeen, jonka ympärillä oli seurustelu- ja ruokailutiloja.
- Aika ei ollut kuitenkaan vielä kypsä pörssitoiminnan aloittamiselle Suomessa, ja Engelin suunnitelmat pörssiksi haudattiin.
- Pörssitalolle kaavailulla tontilla kaupungin ytimessä kauppatorin ja sataman edustalla sijaitsee tällä hetkellä Ruotsin suurlähetystö.

Fabianinkatu 14 ennen Pörssitaloa

- Pörssi päätettiin sijoittaa Fabianinkadun tontille no. 6 Yksisarvisen kortteliin.
- Tontilla sijaitsi 1800-luvun ajan kadunpuolella kaksikerroksinen empirepuutalo, ja sisäpihalla oli pienempiä rakennuksia.
- Osoitteessa toimivat niin tunnettu ravintola Gambrini kuin *Hufvudstadbladetin* konttori, lisäksi siinä ehtivät asua monet tunnetut kaupunkilaiset aina professori **Elias Lönnrotista** kondiittori **Cataniin**.
- Biljardisalinakin toiminut puutalo purettiin keväällä 1910, ja Pörssitalon rakennustyöt alkoivat.

Fabianinkatu 14

Lars Sonckin suunnittelema Pörssitalo

1907

- **Julius Tallberg** ja **Viktor Ek** ja muutamat muut liikemiehet ostivat tontin Fabianinkatu 14 pörssitaloa varten.

1910

- Arkkitehti **Lars Sonck** suunnittelee Pörssitaloa. Piirustukset hyväksytään 1910. Sonckia avustavat koristeiden suunnittelussa **Max Frelander** ja **Gösta Kulvik**. Lasikaton suunnitteli arkkitehti **Wietti Nykänen**.

Pankit ja liikemiehet Pörssitalon rahoittajina

1910

- Aktiebolaget Börs ja Pörssiklubi perustetaan. Pörssiklubilla on 176 perustajajäsentä, jotka merkitsivät kantaosakkeita.
- Pörssiklubin jäseneksi pääsi vain, jos osti osakkeita Pörssitalosta. Näitä erityisiä osakkeita pääsivät merkitsemään myös suurimmat pankit ja muutamat muut yksityishenkilöt.

Pörssitalo avataan 2.2.1912

1911

- Helsingin Kauppavaltuuskunta, Keskuskauppakamarin edeltäjä, alkaa valmistella Helsingin Pörssin perustamista. Komitea jatkaa valmistelua, ehdotus valmistuu helmikuussa 1912
- Kesäkuussa kadun puoleinen osa valmistuu.

1912

- Helmikuussa (2.2.) Pörssitalo vihitään ja sisäsiivet, joissa ovat pörssisali, ravintola ja Pörssiklubin huoneisto, valmistuvat. Pörssisalia käytetään aluksi myös kaupunginvaltuuston istuntosalina.

13.6.2016

Pörssiäitiö / Sari Lounasmeri

Pörssitoiminta alkaa Pörssitalossa

1912

- 25.4. pörssin säännöt vahvistetaan
- 7.10. Helsingin pörssissä tehdään ensimmäiset kaupat, kauppaneuvos **Julius Tallberg** osti pankkiiri Winckelmannilta 10 Yhdyspankin osaketta 2 580 markalla eli nykyrahassa 9 000 eurolla. Kauppa jäi päivän ainoaksi.
- Seuraavana päivänä vaihto 10 Kansallis-Osake-Pankin osaketta.
- Pörssin ensimmäinen johtaja on **Rafael von Frenckell**
- Pörssitaloon avattiin Grand Restaurant Börs, jota kutsuttiin lyhyemmin Pörssiksi

Pörssi Pörssitalon omistajaksi

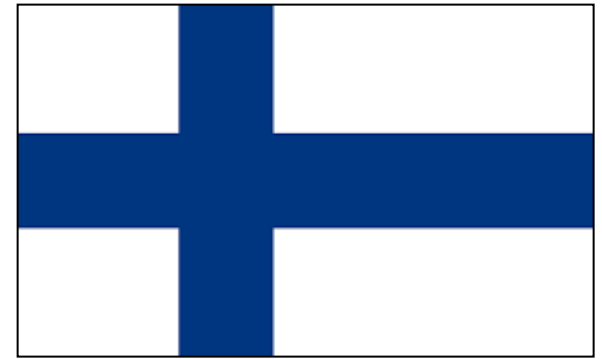
1914-1915

- Ensimmäisen maailmansodan alkaminen sulki pörssin maaliskuuhun 1915 saakka.

1917

- Pörssi ostaa Aktiebolaget Börsin etuoikeutetut osakkeet pankeilta ja yksityisiltä samaan hintaan kuin mitä myyjät olivat niistä aikanaan maksaneet.
- Monet jäsenet myivät pörssille osakkeensa, koska klubi poisti säännön, jonka mukaan jäsenten piti omistaa talon osakkeita.

Itsenäinen Suomi, ravintola vilkastuu

1917-1918

- Kansalaisjuhla päivällisineen 31.3. ravintolassa ja pörssisalissa **P.E. Svinhufvudin** Siperiasta paluun kunniaksi.
- Kansalaissota sulkee pörssin tammikuusta toukokuun loppupuolelle.

1920-1930

- Ravintolan omistaja vaihtuu ja elämä ravintolassa vilkastuu. Sisustus uusittiin 1920-luvulla . Suunnittelijana oli **David Frölander-Ulf**.
- 1920-30-luvulla ravintolaa laajennettiin rakentamalla Peilisali. Ravintolaan liitettiin myös baari.

1934

- Hiljainen pörssi. L.M. Ericssonin Tukholman pörssin mallin mukaan toimittama sähkömekaaninen noteeraustaulu otettiin käyttöön. Uudessa järjestelmässä meklarit tekivät osto- ja myyntitarjouksensa pulpeteissaan olevilla näppäimistöillä.

Adlon ja Pörssitalon pommitukset

1938

- Ravintolan nimi vaihdetaan Adloniksi

1940

- Pörssi suljetaan useita kertoja ja talvisodan alkaessa kokonaan. Avataan uudelleen huhtikuussa 1940

1944

- 27.2. Pörssitaloon osuu pommi ja pörssikauppa siirtyy toisiin tiloihin. Pommi puhkaisi ylimmän kerroksen katon ja sammutusvesi valuu pörssisaliin. Tuli ja sirpaleet tuhosivat Pörssiklubin huoneiston.

Ravintola Adlon

13.6.2016

Pörssisäätiö / Sari Lounasmeri

Pörssitalon omistajaksi Pörssisäätiö 1985

1976

- Vuoristo yhtiöt vuokraa ja korjauttaa ravintolan Sonckin alkuperäistä toteutusta mahdollisimman hyvin seuraten.

1985

- Pörssille vahvistetaan uusi ohjesääntö.
- Pörssi lahjoittaa perustettavalle Suomen Pörssisäätiölle Pörssitalon osakkeet peruspääomaksi.

*Pörssisäätiö
edistää
arvopaperisäästämistä
ja
arvopaperimarkkinoita*

*Toiminta rahoitetaan
säätiön omistaman
Pörssitalon
vuokratuotoilla*

Sähköiseen kaupankäyntiin 1980-90 -luvulla

1987

- Julkihuudossa käytetty sähköinen noteeraustaulu korvataan elektronisella kaupankäyntijärjestelmällä. HETI-järjestelmä otetaan vaiheittain käyttöön vuosina 1987-1989.

1990

- Viimeinen julkihuuto pidetään pörssisalissa 30.3. Meklarit eivät enää kokoonnu pörssisaliin, vaan välittäjät alkavat käydä kauppaa omilla päätteillä toimistoissaan.

Ravintola uudistuu ja pörssi kasvaa

1996

- Arctia vuokraa ja saneeraa ravintolan. Sisustuksen suunnittelee Studio Kaisa Blomstedt. Ravintolan nimeksi tulee Pörssi.

1997

- Helsingin Pörssin tilantarve on mm. fuusioiden vuoksi kasvanut niin, että se ottaa käyttöönsä kaikki Pörssitalon toimistotilat ja osan liiketiloista.

2001

- Loputkin Pörssitalon liiketilat siirtyvät pörssin käyttöön. Pörssin lisäksi Pörssitalossa toimii ravintola ja Pörssiklubi.

2000-luvulla uusia toimijoita taloon

2003

- Helsingin ja Tukholman pörssit yhdistyvät (OMX)

2008

- Amerikkalainen Nasdaq ostaa OMX:n

2010

- Pörssin tiloja vapautuu katutasosta ja Muotiliikkeet aloittavat toimintansa.
- 2010-2015 pörssin tiloja vapautuu myös muista kerroksista. Pörssisäätiö ja Oras Invest muuttavat 4. kerrokseen, Fazer 3. kerrokseen ja Orava Asuntorahasto 2. kerrokseen

2012

- Pörssitalo juhlii 100-vuotista historiaansa.

Pörssitalo 2016

- Omistajat
 - Suomen Pörssisäätiö 97 %
 - Pörssiklubin säätiö 3 %
- Vuokralaiset / talon toimijat
 - 1. kerros: Royal ravintolat, Muotikuu, MaxMara
 - 2. kerros: Royal ravintolat, Nasdaq Helsinki, Orava Asuntorahasto
 - 3. kerros: Nasdaq Helsinki, Fazer
 - 4. kerros: Pörssisäätiö, Pörssiklubi, Oras Invest

Pörssitoiminta Suomessa 2016

- **Nasdaq Helsinki** - säännelty markkina yli 120 yhtiötä
EU:n yhtenäisen sääntelyn alainen

-> *riskipääomaa yhtiöiden rahoittamiseksi*

2000-luvulla kerätty osakeanneilla yli 20 miljardia euroa

- **Nasdaq First North Finland** - monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä noin 20 yhtiötä

Yhtiöiden listausta, tiedonantovelvollisuuksia ja raportointia koskevat lähinnä markkinapaikan omat säännöt sekä yleinen yhtiö- ja kirjanpitolainsäädäntö.

Miksi yritykset listautuvat pörssiin?

- Kasvun rahoittaminen
- Jatkuva ja näkyvä arvonnäyttö
 - Osake henkilöstön palkitsemisen välineenä
 - Osake maksuvälineenä yrityskaupoissa
- Likvidi osake
- Joustava pääomarakenne
- Läpinäkyvyys, luotettavuus, tunnettuus

Pörssilistautumiset 2010-luvulla

- alkupuolella hiljaista
- rinnakkaislistautumisia (Ruotsi + Suomi)
 - Sotkamo Silver, Endomines, SSAB
- jakautumisia / irtautumisia (yhdestä pörssiyrityksestä kaksi)
 - Tikkurila, Scanfil, Caverion, Munksjö, Valmet, QT Group
- pääomasijoittajien irtautumisia
 - Asiakastieto, Pihlajalinna, Kotipizza, Consti, Tokmanni
- ensimmäiset yhtiöt First Northista pörssilistalle 2016
 - Taaleri, Siili Solutions

myös: Orava, Restamax, Soprano, Evli Pankki, Lehto Group

Pörssilistautumiset 2010-luvulla

- 2016: Taaleri, Siili Solutions, Lehto, Tokmanni, QT Group
- 2015: Asiakastieto, Pihlajalinna, Kotipizza, Evli, Consti
- 2014: Valmet (Metsosta), SSAB (Rautaruukki/rinnakkaislistautuminen), Soprano
- 2013: Restamax, Orava Asuinkiinteistörahasto, Caverion (YIT:stä), Endomines, Munksjö (Ahlströmistä)
- 2012: Scanfil (Sievi Capitalista), Sotkamo Silver
- 2011: -
- 2010: Tikkurila (Kemirasta)

First North – monenkeskinen markkinapaikka

- 2016: Suomen Hoivatilat, Ahola Transport
 - 2015: Piippo, Detection Technology, Savo-Solar, Robit, Talenom, FIT Biotech, Elite
 - 2014: Verkkokauppa.com, Herantis Pharma, Cleantech Invest, Nexstim, United Bankers, Nixu
 - 2013: Taaleri
 - 2012: Siili Solutions
- + Zeeland

Osakeanti ja/tai osakemyynti

Osakeanti

= uusien osakkeiden liikkeeseenlasku,
varat yhtiölle

Osakemyynti

= olemassa olevien osakkeiden myynti,
varat osakkeita myyville osakkeenomistajille

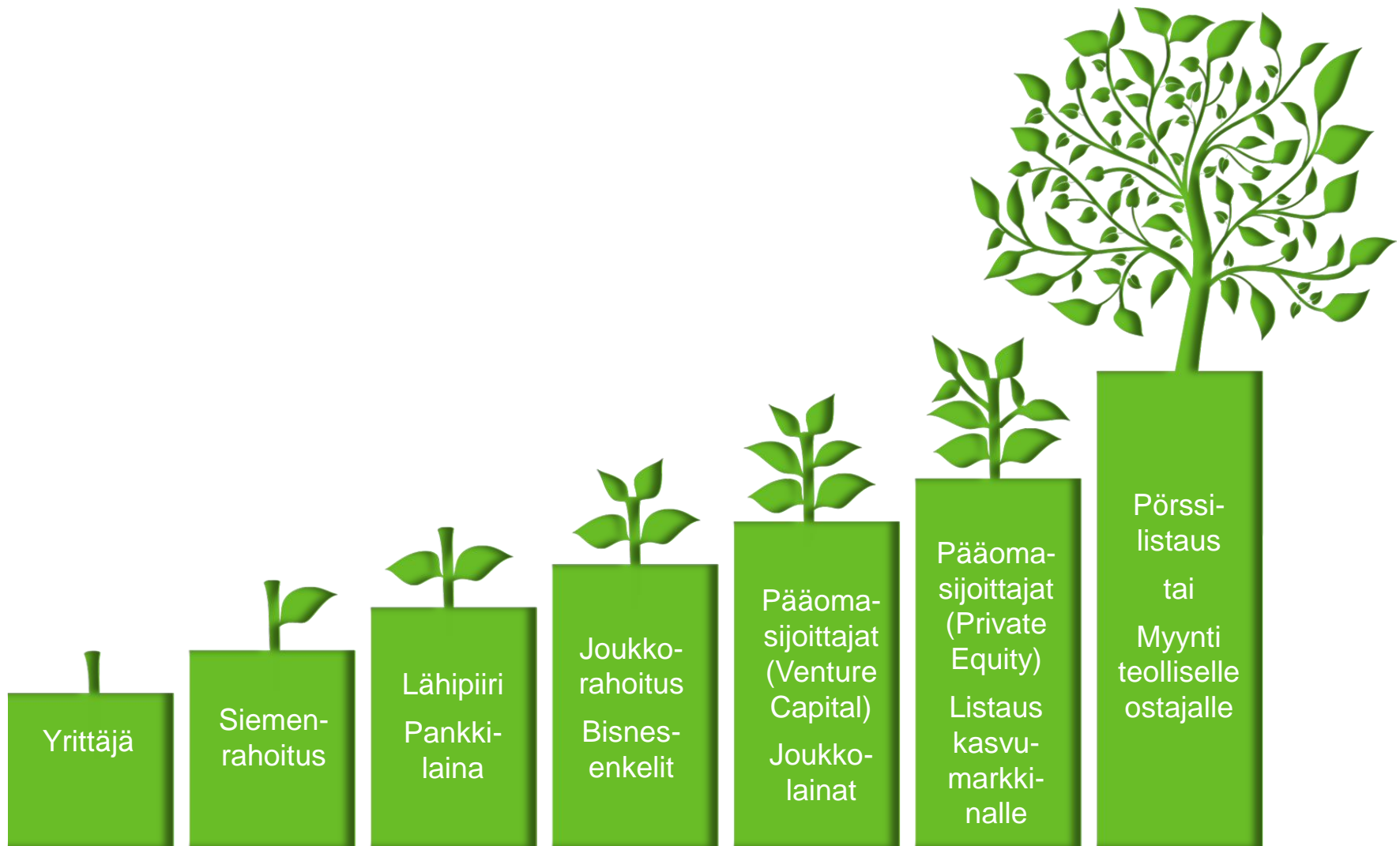
Elämä pörssiyhtiönä

- Corporate governance – hyvä hallinnointitapa
- Tiedottaminen ja sijoittajaviestintä
 - Säännöllinen tiedonantovelvollisuus
 - Jatkuva tiedonantovelvollisuus
 - Mikä on sisäpiiritietoa?
- Sisäpiirikysymykset
 - Sisäpiiriluetelo henkilöistä joilla on pääsy sisäpiiritietoon
 - Johdon liiketoimet yhtiön liikkeeseenlaskemilla rahoitusvälineillä tulee julkistaa
 - Yhtiössä tulee noudattaa ns. suljettua ikkunaa (30 vrk)

Joukkorahoitus

- Verkossa tapahtuva kohtaaminen
- Pienet kasvuyritykset etsivät rahoitusta
- Sijoituksen vastineena yleensä osakkeita eli omistusosuus yrityksestä
- Ei samanlaisia raportointivelvollisuuksia / valvontaa kuin pörssissä
- Listaamattoman yrityksen osakkeita voi myydä esim. Privanetin (kauppapaikka) kautta

YRITYKSEN KASVUPOLKU

Kotitaloudet omistajina

- Kiinteistöt 300 mrd €
- Talletukset 80 mrd € korko 0,3 %
- Pörssi-osakkeet 30 mrd € osinko 3-4 %
- Rahastot 18 mrd €

800 000 osakesäästäjää

lähes miljoona rahastosäästäjää

Lähteet: Euroclear, FK, Suomen Pankki ja Tilastokeskus

Rahoittajia

- Pankit
 - EU sääntely tuonut tiukemmat ehdot, vaaditaan usein enemmän omaa pääomaa
- Eläkeyhtiöt
 - Väestön ikärakenne -> eläkeyhtiöt eivät enää nettosijoittajia
- Valtio
 - Strategiset omistukset (pääomistaja)
 - Kasvun pullonkaulat (täydentävä rahoittaja)
 - Talouden syklien tasaaminen (tuottohakuinen sijoittaja)
- Kotitaloudet
 - Omistajayrittäjät
 - Suorat sijoitukset / bisnesenkelit
 - Joukkorahoitus
 - Pörssi

Kiitos

sari.lounasmeri@porssisaatio.fi

010 820 7500

www.porssisaatio.fi